

การประชุมสัมมนาศาสตร์วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 13 “ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21”

วันศุกร์ ที่ 20 มกราคม 2560
ณ โรงแรมวังค์ ต่ากอเมือง จังหวัดเชียงราย

สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ถนนเพชรโยธิน ต่าบลบ้านดู่ ต่ากอเมือง จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100
โทร: (053) 702-870 ต่อ 102 อีเมล: dreemriver.2011@gmail.com

**รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิชาการ/บทความวิจัย
โครงการสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”
แบบท้ายคำสั่งที่ ๖๖๔๗/๒๕๕๘**

๑. ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความระดับชาติ (ภายในออก)

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญพรรณ วิภาวน
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี พิริยะกุล
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ ลังษ์รักษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปภักรชต์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๗. รองศาสตราจารย์ปกรณ์ภัทร จันทะใจศร
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สุวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ อุ่ทองทรัพย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมรินทร์ เทวตา
  - ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๑. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลักษณ์
  - ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๒. อาจารย์ ดร.ปนेत โนนัยวิบูลย์
  - ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๓. อาจารย์ ดร.พลวัฒ ประพันธ์ทอง
  - ผู้ทรงคุณวุฒิ จากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

๒. ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองงบทความระดับชาติ (ภายใน)

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ธนาชัยชันธ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธุ์ วงศ์บูรณวาทย์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาหัตถศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๔. รองศาสตราจารย์พัชรา ก้อยชูสกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย คำแสน

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพรรณ ไชยานันท์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชิต นางแคล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหลหล้า ทรีເການຸກູລ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รนิดา ปิงเมือง

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวิน พรมใจสา

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานี หมากฤกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์่องอาจ อินทนนิเวศ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๓. อาจารย์ ดร.สหทัย สิทธิ์เศษ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะมนุษย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๔. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิวรัตน์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๕. อาจารย์ ดร.สุดาพร ปัญญาพุกษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๖. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาตีบ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๗. อาจารย์ ดร.สุทธิ์พร วิทยผลดุ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๘. อาจารย์ ดร.วรรณะ รัตนพงษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

๑๙. อาจารย์ ดร.สันจิรา วิชัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๐. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เมืองเกشم

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๑. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญบุน

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๒. อาจารย์ ดร.จีรนันต์ ไชยงาม นาอกษ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๓. อาจารย์ ดร.อัญญาลักษณ์ แซ่เดียว

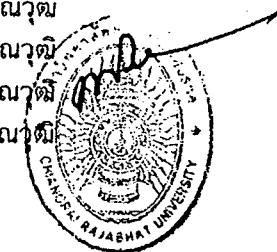
ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๔. อาจารย์ ดร.โอม พัฒโนดี

ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาดำเนินการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ
งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”
แบบท้ายคำสั่งที่ ๖๖๔๘/๒๕๕๘

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ วงศ์บูรณนาวาทย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.นพพร ธนาชัยขันธ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รองศาสตราจารย์พัชรา ก้อยชุมสกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัณิดา ปิงเมือง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล้า ตรีเอกานุกูล	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวิน พรมใจสา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. อาจารย์ ดร.พลวัฒ ประพัฒน์ทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. อาจารย์ ดร.อภิสม อินทรลักษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. อาจารย์ ดร.ปนেต โนนัยวิบูลย์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. อาจารย์ ดร.ปริมินทร์ อริเดช	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. อาจารย์ ดร.อนันต์ แก้วตาดีบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. อาจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ นิวรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. อาจารย์ ดร.สุทธิชัย พิทยผลุจ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. อาจารย์ ดร.เบญจมาศ เมืองเกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. อาจารย์ ดร.กรชนก สนิทวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. อาจารย์ ดร.จีรนันต์ ไชยงาม นอกช์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. อาจารย์ ดร.กฤตเมธ บุญนุ่น	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. อาจารย์ ดร.อันจิรา วิชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. อาจารย์ ดร.อัญญาลักษณ์ แซ่เลี้ยว	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. ดร.ยุทธศิลป์ ชุมณี	ผู้ทรงคุณวุฒิ

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ที่ ๖๖๕๐/๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding)

งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓

“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”

ด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มีความประสงค์แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) งานสังคมศาสตร์วิชาการครั้งที่ ๑๓ “ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ ๒๑”

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗
มหาวิทยาลัย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ประกอบด้วย

๑. อาจารย์ ดร.จีรนันต์ ไชยงาม นักวิชาการ	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ ดร.จันจิรา วิชัย กรรมการ	กรรมการ
๓. อาจารย์อดิวัชร์ พนาพงศ์ไพศาล กรรมการ	กรรมการ
๔. อาจารย์จำรัส พรสุน-il กรรมการ	กรรมการ
๕. อาจารย์พิพวรรณ เมืองใจ กรรมการ	กรรมการ
๖. อาจารย์ธนพัทธ์ จันท์พิพัฒ์พงศ์ กรรมการ	กรรมการ
๗. อาจารย์ด่องรัก จิตบรรเทา กรรมการและเลขานุการ	กรรมการและเลขานุการ
๘. อาจารย์ณัฐพิยา วัฒนศิริศาสตร์ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ รวบรวมบทความวิชาการ/บทความวิจัยของผู้นำเสนอที่ผ่านการพิจารณาแล้วจากผู้ทรงคุณวุฒิและจัดทำรูปเล่ม (Proceeding) ให้ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและบังเกิดผลดีต่อทางราชการ

หัวหน้า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ ฉันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ)
อธิการบดี

การบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม: กรณีศึกษาความสำเร็จของธุรกิจ การบริการตู้คืออสของเหลゴ้ะ โลตัส

ฐานีย์ บุญประดิษฐ์¹ วรรณมาศ ใจหนัก² และเกตุวดี สมบูรณ์ทวี³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมกรณีศึกษาความสำเร็จของธุรกิจการบริการตู้คืออสของเหลゴ้ะ โลตัสโดยการทบทวนวรรณกรรมกรอบแนวคิดการบริหารจัดการนวัตกรรม (Innovation Process) ทฤษฎีแรงกดดันห้าประการ (Five Forces Model) และวงจรชีวิตนวัตกรรม (Innovation Life Cycle) เหลゴ้ะโลตัสได้ใช้ตู้คืออสที่เป็นวัตกรรมในการเขื่อมซ่องทางการขายระหว่างออนไลน์และออฟไลน์มาใช้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การให้ความสำคัญกับการบริหารเทคโนโลยีและนวัตกรรมนั้นจะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ การเพิ่มช่องทางการขายนั้นเป็นการสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งในการขายสินค้าเพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงผู้บริโภคในพื้นที่ต่างจังหวัดได้มากขึ้น ตลาดออนไลน์มีโอกาสเติบโตขึ้นอีกมาก ธุรกิจจึงสามารถนำนวัตกรรมไปปรับปรุงเพื่อทำให้การบริการนั้นมีประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ เทคโนโลยี นวัตกรรม ความสำเร็จ ตู้คืออส

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ อาจารย์สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบูรณ์, จังหวัดเพชรบูรณ์
เลขที่ 1 หมู่ 3 ตำบลสามพระยา อำเภอชะอ่า จังหวัดเพชรบูรณ์ 76120

Email: season_schange_1@hotmail.com, mepaay@gmail.com

Technology and Innovative Management: A Case Study of Kiosk Service in Tesco Lotus

Abstract

The purpose of this research was to study technology and innovative management: a case study of Kiosk Service in Tesco Lotus by reviews of literatures, conceptual framework of Innovation Process, Five Forces Model, and Innovation Life Cycle. Tesco Lotus used Kiosk which was innovation for merging distribution channels between online and offline. A research results indicated that technology and innovation made business succeed. Tesco Lotus increased distribution channels to be different from competitors in the retail business. It was also more convenient, faster, and responding to consumer demand. In addition, it could access more consumers in the provincial areas. As the online marketing could be more growth, business was able to use innovation to improve their services effectively.

Keywords : Management, Technology, Innovation, Success, Kiosk

บทนำ

ในปัจจุบันความสะดวกสบายของผู้บริโภคเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการเริ่มมองเห็นความสำคัญ และหาช่องทางในการบริการเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงตัวสินค้าได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริโภคมักนิยมหันมาซื้อสินค้าผ่านทางออนไลน์เป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนผู้ประกอบการในธุรกิจต่างๆ เริ่มหันมาขายสินค้าผ่านทางออนไลน์ เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ธุรกิจต่างๆ เริ่มมีการแข่งขันสร้างช่องทางการบริการใหม่ๆ เพื่อให้ธุรกิจของตัวเองเป็นตัวเลือกที่ดีสำหรับผู้บริโภคและเพิ่มรายได้ให้กับธุรกิจตนเองมากยิ่งขึ้น

ธุรกิจต่างๆ เริ่มมีการเพิ่มช่องทางการขายมากขึ้นโดยนำเว็บไซต์มาใช้เพื่อให้ทันกับยุคที่มีการพัฒนาในเรื่องเทคโนโลยีและไลฟ์สไตล์ที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยเทคโนโลยี โลตัสเป็นผู้นำ การค้าปลีกที่มีธุรกิจออนไลน์ขนาดใหญ่ที่สุด โดยการขายสินค้าผ่านทางเว็บไซต์ ทำให้มียอดขายเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เทสโก้โลตัสจึงเพิ่มการบริการตู้คือสั่งเป็นวัตถุรวม พร้อมจ่ายเงินสด และช่วยให้ผู้บริโภคประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากขึ้น (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2559) โดยนวัตกรรมนั้นถือเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภค ไม่ใช่เพื่อต่อไปได้ แพร่หลายในธุรกิจ (Edison, 2010) จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถเข้าถึงสินค้าที่มีคุณภาพสูงได้ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการในการบริหารนวัตกรรมเพื่อสร้างความแตกต่างในการให้บริการกับผู้บริโภค และสร้างความได้เปรียบในสภาวะที่มีการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในปัจจุบัน นี้อีกด้วย

ในสภาวะการแข่งขันที่รุนแรง ธุรกิจต่างๆ จึงต้องใช้เครื่องมือที่ช่วยในการดำเนินการต่อไปของธุรกิจ เทสโก้โลตัสต้องการเพิ่มช่องทางการขายเพื่อแข่งขันกับคู่แข่งซึ่งสภาวะแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจนั้น ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนกลยุทธ์จะไม่ประสบความสำเร็จ หากองค์กรธุรกิจไม่มีการวิเคราะห์ สภาวะแวดล้อม ความรุนแรงของการแข่งขัน และอุตสาหกรรมหรือตลาดเป้าหมาย (Nanosoft, 2542) เทสโก้โลตัสจึงจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงจุดอ่อนของคู่แข่งรายอื่นๆ เพื่อให้ธุรกิจในองค์กรสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม: กรณีศึกษา ความสำเร็จของธุรกิจการบริการตู้คือสของเทศโภก์โลตัส โดยเทศโภก์โลตัสคือองค์กรที่เป็นที่รู้จักดีในกลุ่มผู้บริโภค อยู่แล้ว เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จึงอยู่ในวงจรชีวิตนวัตกรรมในขั้นเจริญเติบโต สามารถเข้าถึงผู้บริโภครายเดียวได้ เป็นอย่างดี ดังนั้นการใช้กลยุทธ์จึงขึ้นอยู่กับการดำเนินถึงวงจรชีวิตนวัตกรรมของเทศโภก์โลตัสด้วยซึ่งจากผล การศึกษาผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในบริหารปรับปรุง และวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์กรในการบริการด้านนวัตกรรมให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาระบวนการบริหารจัดการนวัตกรรมของเทศโภก์โลตัส
- เพื่อศึกษาความสำเร็จของเทศโภก์โลตัส

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม: กรณีศึกษาความสำเร็จของธุรกิจการบริการตู้คือสของเทศโภก์โลตัส ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์การบริหารจัดการของเทศโภก์โลตัส เพื่อหาข้อมูลการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จของเทศโภก์โลตัส เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการและใช้ในการแข่งขันในธุรกิจการค้าปลีก

เครื่องมือการวิจัย

ตัวผู้วิจัยสังเกตศึกษาและวิเคราะห์การบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมของธุรกิจการบริการตู้คือสของเทศโภก์โลตัส

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรม (Literature Review) การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และนำเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) ใช้การศึกษาจากแหล่งข้อมูล ทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าและ รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ คือ งานวิจัย และการสืบค้น ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตโดยการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ Science Direct, Scopus, Google Scholar และ Business Source Comp

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์กระบวนการบริหารจัดการนวัตกรรม

การวิเคราะห์กรณีศึกษาบนกรอบแนวคิดกระบวนการบริหารจัดการนวัตกรรมแสดงขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการค้นหา (Search): เทศโภก์โลตัส เริ่มขยายธุรกิจออนไลน์ โดยมีนวัตกรรมใหม่คือการให้บริการตู้คือส ในสาขาเอ็กซ์เพรส และตลาดโลตัส เมื่อจากทั้ง 2 รูปแบบสามารถเข้าถึงชุมชนได้ง่ายและมีอัตราการเติบโตที่ดีเป็นสาขานาดเล็กที่มีรายการสินค้าจำหน่ายไม่มากจึงเบรียบเสมือนการย่อเทศโภก์โลตัส ไฮเปอร์มาเก็ตลงมาในเทศโภก์โลตัส เอ็กซ์เพรสและตลาดโลตัสผ่านตู้คือส นวัตกรรมนี้สร้างขึ้นเพื่อตอบโจทย์ลูกค้าในยุค 4.0 ที่มีความต้องการในเรื่องของความสะดวกและรวดเร็ว โดยเทศโภก์โลตัสจะเน้นเจาะกลุ่มลูกค้าในต่างจังหวัด

2. ขั้นตอนการเลือกสรร (Selecting): เทศโภก์โลตัส เลือกใช้กลยุทธ์ในการลงทุนด้านนวัตกรรมแบบก้าวกระโดดโดยจะมุ่งเน้นให้เกิดการคิดค้นการบริการใหม่ๆ ที่สามารถสร้างคุณค่า (Value) ให้กับลูกค้าได้ดีกว่าเดิม โดยการเพิ่มช่องทางในการให้บริการเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงสินค้าที่หลากหลายได้ง่ายมากขึ้น โดยเปิดให้บริการตู้คือสที่สามารถสั่งสินค้าผ่านทางเว็บไซต์ ล่าช้าด้วยในตลาดโลตัสและเทศโภก์โลตัส เอ็กซ์เพรส

3. ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติ (Implementing): เทศโภก์โลตัส เน้นการเชื่อมโยงธุรกิจออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อสร้างประสบการณ์การซื้อปั้งที่ไร้รอยต่อ (Seamless Shopping Experience) ให้ลูกค้า

สามารถเข้าถึงสินค้าที่มีคุณภาพสูงได้หลากหลายชนิด โดยจะช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากยิ่งขึ้น โดยการบริการจะมีพนักงานประจำตู้คือสหที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ลูกค้าในการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ โดยเฉพาะลูกค้าที่ไม่คุ้นเคยกับการให้บริการแบบอีคอมเมิร์ซ

4. ขั้นตอนการเรียนรู้ (Learning): เทสโก้โลตัสได้มองเห็นความต้องการและไลฟ์สไตล์ที่เปลี่ยนไปของลูกค้าในปัจจุบัน จึงได้มีการนำนวัตกรรมใหม่ในการให้บริการลูกค้ามาทดลองโดยให้ใช้บริการจริง 6 สาขาในตลาดต่างจังหวัด คือ ให้บริการในจังหวัดขอนแก่น 3 สาขา จังหวัดสุราษฎร์ธานี 1 สาขา และ จังหวัดภูเก็ต 2 สาขา โดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 3 เดือน เพื่อวัดผลและวางแผนพัฒนาขยายสาขาในการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แม้ในปัจจุบันจะมีธุรกิจค้าปลีกรายใหญ่มากมายในตลาด รวมถึงการพัฒนาในเรื่องของนวัตกรรมและเทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้ธุรกิจต่างๆ ริเริ่มมีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการผู้บริโภคมากมาย และเนื่องจากผลการสำรวจตลาดอีคอมเมิร์ซในประเทศไทยไตรมาส 2 ปี พ.ศ. 2559 โดย นิลเส็น พบว่า ในประเทศไทย ลูกค้าโดยส่วนใหญ่ไม่ไว้วางใจในการซื้อสินค้าออนไลน์มากนักเนื่องจากไม่มั่นใจในคุณภาพของสินค้า แต่การให้บริการตู้คือสหในเทสโก้โลตัส เอ็กซ์เพรสจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเทสโก้โลตัส เป็นแบรนด์ที่มีความแข็งแกร่ง มีความน่าเชื่อถือและลูกค้ามีความคุ้นเคยกับแบรนด์อยู่แล้ว

การวิเคราะห์แรงกดดันห้าประการ (Five Forces Model)

1. อำนาจการต่อรองของผู้ขายปัจจัยการผลิต (Bargaining Power of Suppliers) –สูง ผู้ผลิตตู้คือสห (Kiosk) มีน้อยรายและต้นทุนที่สูง มีเทสโก้โลตัสที่ใช้ระบบนี้ในการขายปัจจุบันไม่สามารถร่วมมือกับธุรกิจอื่นเพื่อต่อรองราคาได้

2. อำนาจการต่อรองของผู้บริโภค (Bargaining Power of Buyers) –ต่ำ ลูกค้าไม่สามารถต่อรองได้เนื่องจากมีการกำหนดราคาและส่วนลดที่แน่นอนไว้ตามในเว็บของคลาด้า

3. การเข้ามาของคู่แข่งขันรายใหม่ (Threat of New Entrants) –ต่ำ การใช้นวัตกรรมตู้คือสหเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง ธุรกิจที่มีสายีย่อยที่ไม่มากนักจะทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

4. อุปสรรคผลิตภัณฑ์ทดแทน (Threat of Substitute Products or Service) –ปานกลางผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าเทสโก้โลตัสผ่านช่องทางการขายที่หลากหลายทั้งออนไลน์และหน้าร้าน นอกจากนี้ผู้บริโภคสามารถซื้อตามร้านโชว์ห่วยหรือร้านขายสินค้าเฉพาะประเภทได้

5. การแข่งขันท่ามกลางคู่แข่งที่มีอยู่ (Rivalry among Existing Firms) –ต่ำ คู่แข่งยังไม่มีการนำนวัตกรรมตู้คือสหมาใช้ เนื่องจากเทสโก้โลตัสเป็นผู้คิดระบบนี้ขึ้นมา และใช้การลงทุนสูงในการผลิต

วิเคราะห์ห่วงจรซีวิตนวัตกรรม (Innovation Life Cycle) ของ Tesco Lotus

ระยะเจริญเติบโต – เนื่องจากเทสโก้โลตัสเป็นที่รู้จักในตลาดด้วยแล้วดังนั้นการที่เทสโก้โลตัสนำนวัตกรรมตู้คือสหมาใช้เข้ามาเป็นการเพิ่มกลยุทธ์ในแบบก้าวกระโดดเพื่อพัฒนาการบริการให้ดีมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงและสะดวกในการซื้อสินค้ามากยิ่งขึ้น โดยหลังจากที่ได้ทำการทดลองให้ลูกค้าในต่างจังหวัดใช้บริการใน 6 สาขาในระยะเวลา 3 เดือน ได้รับการตอบรับที่ดีมากจากลูกค้า ดังนั้นเทสโก้โลตัสจึงซึ่งมีแผนที่จะขยายการติดตั้งตู้คือสหเพิ่มขึ้นเป็น 200 สาขาในปี 2560 โดยเน้นเฉพาะพื้นที่ในต่างจังหวัด เพิ่มช่องทางออนไลน์ 0.1% และซื้อห้องสองช่องทาง 2.4% ดังนั้นจึงยังมีโอกาสที่ช่องทางออนไลน์จะเติบโตได้อีกมาก

ผลจากการศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของธุรกิจการบริการตู้คือสหของเทสโก้โลตัส จากทฤษฎีกระบวนการบริหารจัดการนวัตกรรม (Innovation Process), Five Forces Model และวงจรซีวิตนวัตกรรม

แสดงให้เห็นว่าทุกภูมิที่กล่าวมานี้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ เนื่องจากเทศโก้ โลตัสเป็นแบรนด์ที่ลูกค้าให้ความไว้วางใจและรักับแบรนด์นี้ดีอยู่แล้ว เทศโก้ โลตัสจึงเป็นธุรกิจค้าปลีกรายแรกที่นำนวัตกรรมตู้คืออสมาใช้ซึ่งเป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ที่เปรียบเสมือนการย่อเทศโก้ โลตัส ไฮเปอร์มาร์เก็ตลงมาในเทศโก้ โลตัส เอ็กซ์เพรสและตลาดโลตัสผ่านตู้คืออส โดยเน้นเจาะกลุ่มลูกค้าในต่างจังหวัด ทำให้ลูกค้าเกิดความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากยิ่งขึ้น และทำให้สามารถตอบโจทย์ลูกค้าในยุค 4.0 ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย เทศโก้ โลตัสจึงวางแผนที่จะขยายสาขาเพิ่มขึ้นอีก 200 สาขาในปีพ.ศ.2560 เพราะได้รับการตอบรับที่ดีจากการทดลองตลาดโดยมีกระบวนการบริหารนวัตกรรมที่นำมาใช้ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จคือ การค้นหารูปแบบการบริการ การเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับธุรกิจ การดำเนินการปฏิบัติใช้งานที่ถูกต้องและการเรียนรู้ทดลองตลาดเพื่อวัดผลและวางแผนพัฒนาขยายสาขาในการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีความสำคัญในการทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า นวัตกรรมที่เปรียบเสมือนหัวใจของกระบวนการทางธุรกิจ ที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์เริ่มต้นกับการนำความคิดสร้างสรรค์เริ่มเหล่านั้น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งกระบวนการทางนวัตกรรมนี้เอง จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถดำเนินการอยู่และเจริญเติบโตต่อไปของธุรกิจได้ (Joe Tidd, John Bessant, and Keith Pavitt, 2010) การวิเคราะห์ภายนอกของ Five Forces Model จะเห็นได้ว่าธุรกิจมีความได้เปรียบในด้านอำนาจการต่อรองของผู้บริโภค การเข้ามาของคู่แข่งขันรายใหม่ ผลิตภัณฑ์ทดแทนและคู่แข่งขันที่มีอยู่ มีเพียงอำนาจการต่อรองของผู้ผลิตที่มีความเสียเบรียบเนื่องจากผู้ผลิตมีน้อยราย ซึ่งเป็นการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อการเติบโตของธุรกิจ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกระบวนการบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เนื่องจากเทศโก้ โลตัสเป็นธุรกิจค้าปลีกออนไลน์และปัจจุบันเป็นธุรกิจออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีสาขาจำนวนมากอยู่แล้ว การนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีของตู้คืออสมาใช้เป็นการเข้มข่องทางออนไลน์และออนไลน์ได้ดี ทำให้มีช่องทางการขายที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบคู่แข่งของธุรกิจค้าปลีก ควรรักษาและปรับปรุงระบบการใช้งานให้ดีและเข้าใจง่ายเสมอ เนื่องจากบางบุคคลไม่คุ้นเคยกับการใช้งานระบบออนไลน์มาก่อน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทดลองตลาดในหลายจังหวัดมากกว่านี้ เนื่องจากแต่ละจังหวัดจะมีลูกค้าที่มีความสามารถในการเข้าถึงการใช้บริการที่แตกต่างกัน โดยขณะนี้การบริการตู้คืออสยังมีการบริการที่ไม่ทั่วถึงทุกจังหวัดและมีข้อมูลน้อยในการวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าจึงทำให้การวิเคราะห์มีประสิทธิภาพที่น้อยลงไปด้วย ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรให้มากขึ้นและศึกษามุมมองผู้ใช้บริการถึงความพึงพอใจและปัญหาของการใช้บริการอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดและนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้นกว่าเดิม

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2559). เทศโก้ โลตัสเสริม‘ตู้คืออส’ใหม่ขึ้นออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2559.

จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/718646>.

คนอีสาน. (2559). ‘เทศโก้โลตัส’ ให้ช้อปปิ้งไร้รอยต่อ สนองตอบลูกค้ายุค 4.0 เชื่อมออนไลน์-ออฟไลน์

ผ่านตู้คืออส. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.koratdaily.com>.

การประชุมสัมมนาศาสตร์วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
“ความมั่นคงของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21”

20 มกราคม 2560

โพสต์ ทูเดย์. (2559). “โลตัส” ผนึกมาร์เก็ตเพลส ขยายธุรกิจค้าออนไลน์กูรู. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2559.
จาก <http://m.posttoday.com>.

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2559). เทสโก้ โลตัส. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2559. จาก <https://th.wikipedia.org>.
ศิริวรรณ แก้วจันดา. (2554). Five Force Model ของ Michael Porter. สืบค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2559. จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/458076>.

Bisnes Café. (2558). ตัวอย่างการวิเคราะห์ Five Forces Model ของ Michael Porter. สืบค้นเมื่อ 5
ตุลาคม 2559, จาก <http://bisnescafe.com>.

Brand Buffet. (2559). “โลตัส” แก้ปัญหาลูกค้าไม่มีเวลา เปิดตัวตู้สั่งของ KIOS ที่โลตัส เอ็กซ์เพรสแต่
เหมือนได้ไป “โลตัสใหญ่”. สืบค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.brandbuffet.in.th>.

Joe Tidd, John Bessant and Keith Pavitt. (2553). การจัดการนวัตกรรม (Innovation
Management). สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2559, จาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/40728>.

Marketing. (2559). วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Product Life Cycle: PLC). สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2559. จาก
<https://jiradabbc.wordpress.com>.

MGR Online. (2559). เทสโก้ จัดเติมช่องทางออนไลน์ ชูคืออส์ก์รุกภูร-ขายอาหารผ่านเว็บ. สืบค้นเมื่อ
12 ตุลาคม 2559. จาก <http://www.brandbuffet.in.th/tag/tesco-lotus/.Songpanpukginda>

ข่าวสังคมธุรกิจ. (2559). เทสโก้ โลตัส เปิดให้บริการตู้คืออสสั่งซื้อสินค้าจากเว็บไซต์ล่าชาด้า. สืบค้นเมื่อ
29 กันยายน 2559, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=qfl7ZKie8c4>

Thai Modern Trade. (2554, 26 สิงหาคม). Retailer V. Supplier ศึกษาอำนาจต่อรอง. สืบค้นเมื่อ
9 ตุลาคม 2559. จาก <https://thaimoderntrade.wordpress.com>.

Thai so hot. (2559). เทสโก้โลตัสสนับช่องขยายธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2559. จาก
<http://www.thaisohot.com/content/เทสโก้โลตัสสนับช่องขยายธุรกิจ>.